

KOROŠEČ

Uredništvo in upravnništvo v Velikovem.

List izhaja vsak torek in petek.

Naročnina znaša: celoletno 12 K, polletno 6 K, četrtletno 3 K.

Velikovec, 3. septembra 1920.

Cene inseratov: enostopna petlitrsta ali nje prostor
1 krono. Uradni razglesi po 2 K. Pri naročilu na
10 objav popust.

Grebinjska blamaža, druga, pomnožena in povečana izdaja: V nedeljo, 5. t. m. bi nemčurji strašno radi priredili svoj shod v Velikovcu . . .

Ha, ha, ha, ha!!

S čim se tolažijo.

Da je Avstrija obsojena na gospodarsko propast, to je danes menda že vsakemu jasno. Tega niti Avstrijci sami ne tajijo in samo čakajo, kdaj pride do resničnega gospodarskega poloma in popolnega državnega bankrota. Čitajmo le njihove časopise! Samo tarnanje in stokanje, sam strah in obup! In vendar, ta avstrijska beračija si še vedno domišlja, da ima vzroka podcenjevati gospodarske in finančne razmere v naši državi, o kateri je ves svet prepričan, da ima vse pogoje za lep razvoj in procvit! Celovške „Freie Stimmen“ se pečajo z našim državnim proračunom in lažejo kot cigani, da ima naša država 200 milijard kron vojnih dolgov! Kje je nemški lažnik to zvedel, tega nam seveda ne pove, ampak od nemških obupancev lahko pričakujemo še hujših laži, posebno sedaj pred plebiscitom, ko jim je laž še edino sredstvo, s katerim mislijo loviti na plebiscitnem ozemlju svoje kaline.

Naš državni proračun nemškemu listu seveda ni po volji, ker izkazuje pri velikih stroških tudi velike dohodke in ker ima Avstrija samo velike stroške, dohodke pa prav majhne. Po vrednosti denarja se najlože presodi gospodarska in finančna moč države in tega niti lažnivi kljukec pri „Freie Stimmen“ ne bo tajil, da se mora dati že danes za eno jugoslovansko krono skoraj 3 avstrijske.

Da pa imamo razen velikih dohodkov tudi stroške, temu se ne more nihče čuditi. Vsakdo mora pač pomisliti, da je naša država v primeri z Nem. Avstrijo zelo velika. Posebno naj si pa Schmierfinki, ki šmirajo „Štimce“, zapomnijo, da plačuje Jugoslavija svoje stroške sproti in ne mara delati dolgov. To prepuščamo beraški Avstriji!

Nekaj za naše delavce.

Gröger v Celovcu si brije iz zastopnikov delavcev v coni A še vedno norca. Na Grögerjevo komando pripovedujejo ti zastopniki našim delavcem, da naj le glasujejo za spufano Avstrijo, ker tam vladajo socialisti. Delavcem sicer ne zamernino, da tem zastopnikom vse verja-

mejo, saj je njihova dolžnost, da sami nič ne mislijo. Mi kmetje pa, ki ne poslušamo samo evangelija delavskih voditeljev in nismo gluhi in slepi tudi za druge pojave na svetu, slišimo že danes vse druge glasove iz Ogrske in Avstrije. Zato hočemo našim socialistom povedati novico, katere še niso slišali:

Bivši avstroogrski vladar Korle je na potu čez Ogrsko v Avstrijo! Horthy, sedanji ogrski „ferbežar“, je samo zastopnik Korla, ki se bo v kratkem vrnil na ogrski prestol. Na Ogrskem pa se zbirajo tudi že avstrijski oficirji in vojaki in s temi bo zasedel Korle potem Dunaj. Da v Avstriji ne bo preveč odpora, bo izhajal na Dunaju od 5. septembra monarhističen list, ki bo imel nalogo, pripraviti ljudstvo za to komedijo. Večina v Avstriji in na Dunaju pa tako že danes težko pričakuje vrnitev Korla, ker z vlado socialistov ni čisto nič zadovoljna.

Četudi v Avstriji delavci stradajo, vendar so na vladi, pravijo vodje delavcem.

V kratkem pa bo za delavce tega vladanja konec in ostalo bo za nje samo še stradanje, za kmete oddaja živine, žita, grozni davki in za vse skupaj pa polom, ki ga tudi Korle ne bo mogel preprečiti.

Zmotili so se!

V Nemški Avstriji se je znašlo nekaj ljudi, ki so se koncem vseh koncev dokopali do prepričanja, da so se zmotili, ko so mislili, da se da v tej judovski republiki živeti. V „Deutsche Tageszeitung“ (22. 8. 1920) je izdalo „udruženje mnogih tisoč nemško-avstrijskih somišljenikov“ (ne naših, temveč nemških) dolgo, dolgo izjavo, samoizpoved, kjer beremo n. pr.

„Zdaj sedimo na naši modrosti in si ne znamo pomagati“.

„Zmotili smo se, ko smo oznanjali ljudstvu, da bodo v novi republiki samo poštene ljudje in da v njej nikdo ne bo več kradel, verižil, goljufal in moril“.

Danes pa moramo priznati:

„Nikdar še ni bilo toliko nenavnosti, korupcije — verižništva — podkupovanja — protekcije — goljufije — kraje —

izkoriščanja in zločinov vseh vrst kakor ravno zdaj v novi socialistični svobodni državi, v republiki“.

„Ne vemo in ne znamo si več pomagati ter ne moremo vladati nas samih. Pod našo vlado postaja zmeda in draginja vedno večja in večja in anarhija nas noče več zapustiti“.

„Beda postaja vsako uro groznejša, štrajk se podi za štrajkom in delavstvo leze vedno bolj pod komunistično komando.“

Železnice odpovedujejo službo, telegraf in telefon odpovedujeta, ljudstvo ne more dobiti najpotrebnejših življenjskih potrebščin, premogovniki odpovedujejo in samo splošna nezadovoljnost, lakota in beda, ubožstvo in obupanje drvijo z velikanskimi koraki naprej“.

In te litanijske so še dolge, dolge. To niso bedese privandranih Kranjcev, kakor nazivajo Švabi vse, ki ne trobijo v njih rog, to so besede pravih avstrijskih Nemcev, povedane javno, pred celim svetom.

Korošec, ako hočeš biti deležen teh črnih dobrot v avstrijskem peklju, pojdi in oddaj svoj glas za avstrijsko polomijo!

Med Vrbo in Celovcem.

V vlaklu se dva Nemca iz cone B živahno pogovarjata o plebiscitu in strezata jezo nad Jugoslavijo. Eden pravi: „Zakaj se ne vrši plebiscit najprej v coni B? V tem slučaju bi cela cona B glasovala za Avstrijo in to bi tako vplivalo na cono A, da bi tudi ona glasovala tako kot cona B“. Drugi mu odgovori: „Tu ne pomaga nič, cona A glasuje prej in ta bo glasovala za Jugoslavijo“. Na to prvi: „Kaj pa potem storimo mi v coni B, ko bo cona A končno priklopljena k Jugoslaviji?“ Drugi malo pomolči, potem pa nakremži obraz in odgovori: „Koroška mora ostati nedeljena, cona B brez cone A ne more živeti . . .“

Tak je položaj v resnici. Cona B, posebno pa Celovec, brez cone A ne more izhajati in zato so Nemci napeli vse sile, da bi zmagali v coni A. Ker so pa že sami uvideli, da v coni A ne bodo zmagali, se počasi pripravljajo na to, da tudi sami glasujejo za Jugoslavijo.

Tako je prav: Koroška naj ostane nerazdeljiva v Jugoslaviji, kamor spada in kjer bo gospodarsko procvitala, medtem ko bi v Avstriji bila obsojena v pogubo!

Kam drži na desno cesta, Kam drži na levo pot?

Plebiscitno ozemlje je v smeri k obema državama, ki za to ozemlje med seboj konkurirata, zvezano po petih nepretrganih železniških progah. Dve progi peljeta v Jugoslavijo, tri pa v Nemško Avstrijo. Ena proga proti Jugoslaviji se izteka preko Dravograda v štajersko, druga skozi karavanški predor v kranjsko Slovenijo. Zahodna proga proti Nemški Avstriji se vleče skozi turski predor na Salcburško, srednja in vzhodna pa na Gornje Štajersko, in sicer ona preko Šentvida na Glini in ta po Labudski dolini. Kakšne narodno gospodarske vrednosti so te proge za Koroško, ki stoji danes na razpotju, da si volidržavno pripadnost? Glede prehrane je dežela vsekakor pasivna, ker v celem ne pridelava nobene vrste živil v toliki meri, da bi ji mogle zadostovati do prihodnje letine. Vsled tega lahko na prvi pogled spoznamo, da pomenita obe železniški zvezi z Jugoslavijo dve edini žili, ki bi mogli dovajati deželi vse življenjske potrebščine redno in stalno. Saj peljeta obe progi skozi ne baš revno Slovenijo in skozi bogate ravnine ob Dravi in Savi na širne planjave Banata in Bačke, to se pravi v dežele, ki imajo vsega na preostanek in so nosile že v bivši Avstro-Ogrski visoki naslov državne žitnice. Temu nasproti pa vodijo proti severu železnice skozi mrzlo Salcburško in fabriško Gornje Štajersko, da se končajo na podonavskih ravninah Gornje in Spodnje Avstrije, za katerih pridelke pa se vrši na bližnjem milijonskem Dunaju večer ravs in kavs. Koroško mora ostati Korošcem, ker drugače pač po naravnih zakonih biti ne more. Nemci morda mislijo, da bi se moglo koroško deželo pomesti v Dravo ali pa prevrniti v Jadransko morje. Tega pa ne moremo st. riti ne mi, ne oni. Toda Korošci, nikar se ne pustite tako daleč zapeljavati. Če hočete svoji koroški domovini dobro, ne smete misliti samo na svojo Koroško. Pogledati morate tudi v bližnjo sosesčino, ker vas pač moderno življenje sili k temu, da si zraven svoje koroške domovine izberete še drugo večjo, mogočnejšo domovino, ki je edino zmožna oteti vaš mali čolnič gotove pogube v razburkanem velikem oceanu.

Koroško samo Korošcem!

Če bi vprašali naše davne pradede, ki so se borili na življenje in smrt z divjo naravo in so z nadčloveškim trdom ustvarjali naša cvetoča polja in polagali temelje našim vosem in mestom, če bi vprašali tiste, ki so z junaško požrtvovalnostjo rešili slovensko koroško zemljo pred turškimi napadi, če bi vprašali vse one neštete brezimence, kojih potne srage so napajale naše njive in polja skoz dolgo vrsto stoletij, če bi jih mogli vprašati, soglašajo li s tem, da njih pravniki predado to sveto zemljo židovski Avstriji, tujemu narodu, z bankrotiranemu švabstvu?

Narod, ki se noče onečastiti, spoštuje mrtve svoje prednike. Gorje ljudstvu, ki ne poslušaja več glasu svojih mrtvih! Njegov naravni razvitek je prelomljen. Njegova usoda je ta, da postane gnojilo za procvit narodov gospodov. Tako je rekel socijalno demokratični svetnik Marx, dober Švaba, in tako moli za njim vsa nemško-avstrijska Judeja. Zato pa: Koroško samo Korošcem, ne pa židovskim Švabom na Dunaju.

Velikovški okraj.

Galicija. „Hitro fano ven, kdor hoče biti Korošec!“ Od vasi do vasi je šel pri nas ta glas, ko je glasovalna komisija prišla prvičkrat v našo občino. Seveda so se nekateri kar skušali med seboj, kdo bo imel poprej fano na hiši. Ni čudno, saj Korošci hočemo biti vsi. In če že mora res fana odločiti, ali bomo tudi za naprej ostali koroški Slovenci pod okriljem Jugoslavije, kdo bi se je branil! Kmalu pa se je izvedelo, da je „befel“ za razobešanje zastav prišel od nekega nam vsem dobro znanega vilštanskega nemčurja, ki mu je ob prihodu komisije njegov „gehirkasten“ popolnoma odpovedal in si je zato izmislil ta špas.

Minuli četrtek pa so si naši nemčurji izmislili še bolj zanimiv „teater“. Bil je namreč zopet napovedan prihod komisije. Od hiše do hiše so agitirali pri svojih „bratcih“, da bi prišli k sprejemu. Vse, „kar leže ino gre.“ vse so zbornali skupaj, zato smo se le čudili, da jih je bilo tako malo. Kot zgrepane duše v v vicah so čakali pri Kramarju, kdaj pride zaželjeni avto. Avto je prišel, pa glej ga spaka: niti za trenutek se ni hotel ustaviti pred njihovo oštarijo. Klaverno so jo mahali za njim proti Ogrinu. Dolgo časa so vahtali tam graben ob cesti ter delali čudno kisle obraze. Nikogar ni bilo, ki bi jih potroštal in tudi komisija se zanje ni zmenila. Poparjeni, kakor bi jih s kropom polil, so jo pobrisali nazaj h Kramarju ter zalivali tam svojo jezo s fraklji šnopsa, v mislih pa jim je bila pesem: „O, du mein lieber Augustin“ . . .

Labod. Dvakrat smo imeli že plebiscitno komisijo v Labodu, dvakrat so se zbrali labodski purgarji ter ji predložili razne proteste. Vsakega je nekaj bolelo, enega križ, drugega prst, tretji je zopet hotel od komisije zdravila za „mačka“, ker je vso noč nekje ležal (Oberlercher). Dosegli niso ničesar drugega, ko da so se celo kmetje smejali njihovim zahtevam. Ker pa le niso hoteli odnehati, jih je morala komisija pravočasno „auszeichnen“ z dolgimi nosovi in jim pokazati vrata. Najbolj vsiljivi so bili inteligentni gospodje Müller, Rader, nekdanji oberlerer Oberlechner, in pa kdo? Četrtri je bil pa čisto posebne vrste človek. Piše se Gnamusch, v krstnem listu stoji Gnamuš, ki ne zna slovensko. Samo njegova mati ni znala drugega ko bindiš. G. Gnamusch Francelj je posebno ljubezniv človek. Če je treba agitirati, zna slovensko, drugače pa je „štramtajč“. Samo žalibog (kaj ne, Francelj?) da te vsi še izza vojnih let poznajo, ko si se nemško učil ter igral igro „Nemški ne znajo“, danes „slovenski ne znajo“, zato boš pa težko našel gimpelnov, ki bi nate poslušali. Za danes dovolj. Labodskim purgarjem še enkrat častitamo k „auszeichnungi“ in k dolgemu nosu, ki so ga dobili od antantne komisije.

Pokrče. V naši občini so zadnji čas začeli širiti propagando za falirano nemško-avstrijsko republiko sledeči pristni Nemci: trgovski pomočnik Engelbert Vedenik iz Beljaka in njegova mati, krojaški pomočnik Tratnik Valentin, Radevšnik Miha iz Št. Janža ter vedno nedolžni in zahrbtni soci zidar Kramer iz Ličeje vasi. Navedenim kličemo v spomin in opomin kazni, ki jih je milostno delila stara Avstrija leta 1914 in 1915 Slovencem in sploh Slovanom: 1. za najmanjše sumničenje preiskovalni zapor do treh let, 2. za velik političen nič štiri leta težke ječe, 3. za nekaj stavkov politične vsebine 10—20 let težke ječe, 4. za nedokazano organizirano vstajo in hujškanje proti državi smrt na vešalih. Italijani še gotovo niso pozabili, kako so obsodili Nemci na smrt in potem „pomilostili“ na dosmrtno

ječo priljubljenega tržaškega učitelja Mrakicha.

Žel. Kapla. Mi smo vedno trdili, da je bila med vojno Niederdorferjeva aprovizacija krivična. Niederdorferja so napadale ženske kar na ulici ter mu rekale vse, samo človek ne. Najhujša je bila Edlingerca, ki drži sedaj z Niederdorferjem, kakor da bi si bila v največji zlahti. Vse srečne so take žene, če jih ta bogataš le pogleda. Može in žene z družinami so trpeli, da so bili kar črni, Niederdorferji in Domniki pa so si delali kosti in meso, da se jim še sedaj pozna. Cedijo se jim še sline po tistih časih. Vprašajte našega Martina Hribarja, kako krivično je postopala ta gospoda, dokler je imela še oblast nad ubogim ljudstvom! Hribar rad vsakemu pove o tej stvari in kar ne more pozabiti teh krivic. Hribar, odpustite jim, saj ne bodo delali tako nikdar več!

Boroveljski okraj.

Škofiče ob jezeru. Dolgo časa molčimo in gledamo na ostudno počenjanje naših „socijalistov“—nemčurjev, ki sami ne vedo, ali so volji ali osli. Mislimo oboje, samo pametni miso.

Enkrat se v nemajo za čisti socijaldemokratizem, drugič pa za združitev s spufano in falirano Avstrijo, kateri se že vsi ogli podirajo. No, kmalu se bodo tudi našim „štram-socijalnemčurjem“, vsi ogli podrli in pod razvalinami bo poginil tudi „Pinteričev“ ali „Lipijev“ pitani voliček, ki ga „pita“ za dan zmage, pardon, za dan pogreba vseh faliranih „škofiških“ in sploh vseh koroških nemčurjev.

Jedli pa bomo mi sami naše lastne koštrune in pitane vole na dan naše zmage v proslavo, da je za vselej utihnila oslovska ali nemčurska trompeta. Ta naš dan se že bliža: Prišel bo tako hitro, da bodo Lipi, Jaritz, Schütz popihali kakor blisk, za njimi pa: Kulnigg, Hafner, Thaler, „der arme Prahler.“ Potem pa s polno sapo še: Serainigg in drugi. Ne vem, če bodo imeli toliko časa, da bi mogli postaviti svoje bajte na vozčke in jih odpeljati v blaženo avstrijsko republiko.

Podgorje v Rožu. Miroljubni ljudje smo tukaj v Podgorju. Nemčurji (po domače „šekeji“, ker so slovenske krvi, pa nemškega duha) pa so mislili, da se jih Slovenci bojijo, in so začeli hoditi korajžno s klobukom po strani. In hoteli so se pokazati na dan Marijinega Vnebovzetja, da bi jih videli in slišali vsi ljudje, ki so priromali od blizu in daleč prosit Marijo pomoči. Že na vse zgodaj se je postavil pred cerkvijo nemški agitator Kren in bodril svoje privržence z raznimi lažmi. Nato so začeli v nemčurski gostilni „Aver“ prepevati nemške pesmi in vmes so nekateri raztegnili svoja usta prav široko, da so spravili iz sebe tudi svoj nesrečni „haj“. To pa je vzbudilo zavedne fante in so začeli prepevati slovenske pesmi. Nemčurji so izprevideli, da okoli njih ni vse „tajč“, in so se potuhnilo kakor mačke. Potem pa so šli naši fantje v gostilno „Izidor“, kjer so prepevali slovenske pesmi celo popoldne. Proti večeru pa so se razšli in ostalo je tam samo par našincev. Zdaj pa poslušajte, kaj so nemčurji vsega zmožni! Začeli so zabavljati in zbadati naše fante, dokler niso izzvali pretepa. Navalili so se na naše fante kakor tigri. Pa slabo so naleteli! Iz drugih gostiln so prileteli slovenski fantje na pomoč, nemčurje je postalo strah in korajža jim je ušla skoz hlače, ker so jih pozabili spodaj zavezati. (Ljudje pravijo, da je Podlipnik na „Žagi“ zbežal celo na Rut.) Kako se je nemčurjem dobro godilo, vprašajte samo Lukovega; ta vam bo vse povedal, če ga ne bo sram. Tako so naši „šekeji“ ta dan spoznali, da so na slovenskih tleh doma. Neki stari mož, ki je tudi zraven gledal, je pa rekel: „Buh dej nemčurjem pamet, ker ti jo bolj nucajo, kakor pa norci.“ In prav je imel!

Žihpolje. Hospud redahter! To vnedelo so se pa Žhpole posvietle vse v fanah. A rajtate, da sm mov zbarat 'aj tu pedajta! Baru sm anaha nemčurja, 'aj je tu. Povedu m' je, da je tu „tajčkerntnerise frajhajt“. Pa se jom je tak mudiv naprej, da k'ni otu več 'ej povöt. Pola sm djav, 'a pa se rajtajo te fane? Hm, je reku, jeza je pr strehah vn vdarva. St', onc sm žiju, tu bo pa resnica, za ta döl, 'er sm sreču več tajč dečl da s' mele rot-vajs.

Dol črez streho tisto k' na more vzet, čel gre po vodo bol pa 'am. Maj pa tače mine pršpadlane na prsah, moštvo pa 'ar na kvobukah, pa tud na prsah. Ja lej, sm še skor pozabu, da b' vam povedu, da sm na anej streh vidu pov spudnjah hvač, hune pov pa rdeče hadrece. No, sm žiju, ta je pa pegajstrt, da je 'ar hvače slieku, žejka pa hadrcu cu, sta pa zatišava tövn pr streh. Smijav sm se, 'a pa boš naredu. Jas sm sam Žhpolan, al pa mam mav upija, za tu bom pa ano pesm žjim zapov: Am letzten D.uck; Gott, noch die Fahne heraus; Pomajte nam nemški bogovi!
 Drgač boj pometli Sovejc nas hinaus
 Saj ambart so nas ze s topovi.
 Ah, das ist schrecklich, die windische Rass'.
 Povsod 'majo že večino.
 Na Žhpolah pa ne vzdržimo te pas,
 Magar' vsi na strehah stojimo!
 Na, pa zdrav bod'te, pa srečn!

Žihpolje. Alles nach Ferlach! je biv v ndelo na Žhpolah feldruf. No 'ar je pa je, jh je prace svo tota, za tu so že skrbel general-inspektor Razaj, feldher Lučovnik, nekaj mlečnih melderajtarjev. Slišu sm, da so pel prut Borovljam: „Bir cihen so fro, so fon hajteren sin, ko nemški je Miha že bovn in bo hin!“ Pa kna vem, al je to prov bl nak, vsaj tak sm jes slišu. Al to sm pa slišu, da je her Lučovnik pred'nov: „Mi knočamo žovta, kter voče, naj hre pud Srba!“ Prej pa so atej Lučovnik vpil: „Durchhalten, forriken, patriotismus“, sdaj pa vola: „Bir berfen uns danieder, for entente komision, hajl der dajče kampikaliber prah for serbišen kanon!“ Čudn ldi so to, risa kna vim, čej so forikal, da so se v Jugoslavij znašt, Avstrijo pa zad puste. Zato pa tud še sdej vpijej hajl, hajl, hajl, včas pa: ajl, ajl, ajl. Recimo na vrđih! Naj se zloti zastop, pr čam da je! Pa že tud v njih bučah jasn hratov. Zato pa počajno! F—I

Kapla na Dravi. Zec pride, zec pride, je vpiva Sobinca o ponoči tam prad Ripnja'oko 'ajzo. K'je pa Ripnjak v spanj to slišov, je pa žinjov, da riasn zec prleti znekod, je pa pušo vzev 'n se je prad vokn pustavu, da b' skrivš ga pr vokn dovti strilov. Pa hlej hdirjal Ripnja'ovo veselje, da bo spet anbart ponoč skrivš strilov, je padv v vodo. Zec je ja pršov, pa še prov na voz se je prpelov, al' pa to je biv le domač zec, tist zec, k' se je civo leto pr Hofman tam za lesu pasov, pa tiste skarje pobirov, k' so jih naš žunirji čriz lesu matal.

Zec je prišel, pripeljal se je o polnoči. Namesto slavaloka, ki ga je pričakoval, je slišal brlzig piščalk in žvižge. Sita je Zeca cela Kapla, to je Zec videl sam. Za sprejem se je agitiralo noč in dan, toda odzvalo se mu je samo par fantov od njegove nekdanje „junašče“ šturmkompanije iz Svetne vasi. Za konc smemo šteti Sobinco, ki je v spodnji kikili prisostvavala Zecovemu slavnostnemu pozdravu, ki ga je imel na fante. „Pozdravljam vas“, je rekel med drugim, pozdravljam vas, vi junaki bogatega Št. Janža, pozdravljam vas kot vaš nekdanji vodja in vas zagotavljam, da bodo vaši veleslavni čini in vaše junaštvo bogato poplačano (Zec je menda vložil prošnjo na nemškoavstrijsko vojno ministrstvo, da naj se podeli onim junakom, ki so s takim junaštvom izčistili Št. Janž, posebno cerkev in župnišče, zlata medalja).

Tak lpu je marnvov, da sm se morva vekat, pa on se je veku, je rakva Sobinca.

Jaz pa pravim, da se je jokal iz strahu pred gromovitimi žlvio klici. Kajne da, gosp. Zec? V prihodnje pa se bomo zopet kaj pomenili.

Iz Roža. Nobena trditev, ki pride iz celovške fabrike laži, me ni tako iznenadila kakor novica, ki jo je neki kmet prinesel ta teden iz Celovca. Kdo bi namreč mislil, da bo celo Podgorc kedaj govoril in agitiral proti ljudstvu, čigar sin je tudi on in katerega je nešteto krat zagovarjal po naših shodih. G. monsieur, pa menda ja niste takrat samo komedije igrali? Človek bi skoraj verjel, če pogleda malo po vaših sorodnikih in po žalostni ulogi, ki ste jo igrali ob času nemških grozovitosti po slovenski Koroški. Ljubka so tudi navodila, ki ste jih poslali v Sinčo vas. Najlepša je pa ta: zadnjič je hotel nekdo dvigniti v slovenski posojilnici v Celovcu večjo vsoto denarja, češ, mi Slovenci ne bomo za

Nemce in njihove dolgove oddajali premoženja. Podgorc pa mu odgovori s porogljivim nasmehom: Kje pa stoji pisano, da v Jugoslaviji ne bodo oddajali premoženja? G. Podgorc naše ljudstvo je mnenja, da ste vi še vedno slovenskega mišljenja, mi drugi tudi duhovniki smo pa že davno prepričani o nasprotnem. To je tudi vzrok, da moramo tu javno pribiti, da Vam in Vašemu zavodu ne moremo več zapupati. Nasprotno! Naša narodna dolžnost je, da Vas v tem kritičnem času z vso resnostjo svarimo, da ne begate našega ljudstva, da ne govorite o rečeh, o katerih ste prepričani, da niso resnične. Do danes še niti en jugoslovanski politik ni zahteval oddaje premoženja in še en naš list ni pisal o tem. Zakaj torej to plašenje? Če so Vam Nemci ljubši ko Vaši bratje, je to Vaša stvar. Mi smo jih že siti, kakor jih še boste tudi vi. Odbili smo že marsikateri nemškutarski napad, g. Podgorc, tudi Vašega bomo preživeli!

Kožentavr. Čudno ljubezen kažejo celovski purgarji do „slovenje špraha“. Te dni je bila neka naša kmetica v Celovcu in je po trgu grede govorila slovensko s svojim sinom. Nimoidoči purgar jo nahruli s „schon wieder so a' Bindische!“ Razume se, da je dobil primeren odgovor, nakar jo je hitro odkuril.

V znani celovski gostilni sedita dva gospoda. „Wenn nur diese Weiber nicht wären“, pravi prvi. „Ja, ja, die haben uns den Plebiscit verhaut“, pritrđi tarnajoče drugi.

Naš bivši župan in večni ženin Rac daje sedaj svojim zvestim backom nakaznice, na katere dobivajo v Celovcu po znižani ceni — hlače. Govori se, da so hlače zelo prostorne. Neki hudomušnež jo je pa pogruntal, da je v njih vendar le premalo prostora za „junaška srca“, ki bodo nehala biti na dan plebiscita. Pričakujemo, da se naš „purgermajster a. D.“ pritoži radi tega na plebiscitno komisijo.

Medgorje. Roparji. Preteklo nedeljo se je vršila v Medgorjah veselica pri gostilničarju Martincu. Kakor skoraj iz vsake hiše, tako so se te veselice udeležili tudi vsi iz župnišča, ki je ostalo prazno, a dobro zaklenjeno. Med 10. in 11. uro ponoči so vdrli v župnišče neznamni lopovi in pokradli vso obleko, vse perilo, ves denar, mast, kruh, vso obuvale i. t. d. Vlomili so pri vratih na dvorišču. Svetili so si s svečo, s katere padajoče kaplje je videti po vseh kotih. Po sobah je bilo vse razmetano in odprto. G. župniku je ostalo le perilo, obleka in obuvale, ki ga je ta dan imel na sebi. Škoda se ceni že sedaj na najmanj 50.000 K; znašala bo pa pri sedanjih draginjah gotovo do 80.000 K. — Tako daleč so nas spravili gospodje z odprtjem demarkacijske črte, da so ropi, poboji in požigi na dnevnem redu, da nas hočejo videti nage in lačne. Če vi tako obračate, bomo pa mi z lastno močjo obrnili.

Medgorje. Nemški član plebiscitne občinske komisije na garah. V Medgorjah imamo prav „nobl“ ljudi. Najbolj „nobl“ je Kopeinig. Ta dela imenitno reklamo za gostilničarje s tem, dase je dal vpisati v „bratovčino vedno pijanih in nikoli treznih“. Ker kakor vsakemu pijancu tudi njemu odpovejo noge zvestobo, ga njegovi „usmiljeni bratje“ ponoči večkrat pijanega morajo voziti domu, pa ne v kočiji, temveč, kar skoraj verjeli ne boste, na — garah. Pogosto imajo nesrečo, da ga zvrnejo. Njegov zvesti prijatelj Luka Košutnik naj vendar bolj pazi na Andreja. Pijančku, vedno žejnemu Andreju pa priporočamo, da se pusti proti nezgodam na „garah“ zavarovati, kajti Luka nima časa vedno nanj paziti, ker mora raznašati ravno po noči liste „Koroško Korošcem“ in „Kärntner Lausmannschaft“. Čudno, da so Voglani in Goričani le v take gospode zaljubljeni, ki kočirajo na „garah“. Še bolj čudno pa je, da Andrej zavzema člansko mesto v obč. pleb. odseku. Protestiramo proti temu, kajti Kopeinig spada edino le na „gare“!

Medgorje. V nedeljo dne 15. avgusta se je tukaj ustanovila kmetijska podružnica. Govorili so g. Vernik in g. Vauda. Prvi je razpravljal o ciljeh bodoče živinoreje na Koroškem in pregledno o agrarni reformi. Drugi govornik je naglašal pomen in korist organiziranja vsega kmetijskega stanu v kmetijskih podružnicah. Nato je takoj javilo 28 članov svoj pristop k podružnici. Kakor slišimo, se bo pa to število članov še zvišalo. Člani so si izvolili za načelnika našega zelo uglednega po-

sestnika Antona Maček v Spod. Medgorjah in kot podnačelnika, obč. spoštovanega posestnika Lovrenca Thaler v Kozasmojah. Podružnica, ki ima take moze na čelu, pa mora dobro prosperovati. Zelo razveseljivo je, da tudi Medgorjani uvidevajo, kako potrebne so organizacije kmetijskega stanu, ki ima najboljšo bodočnost v kmetijski državi Jugoslaviji, medtem ko ga v Nemški Avstriji čakajo le rekvizicije in pa — „Vermögensabgabe“.

Borovlje. „Mir“ in „Korošec“ poročata, da je izginil iz Sveč duhovnik-izdajalec domovine Pepi Feinig. Opozarjamo zavedne slovenske fante, da se je ta izgubljeni sin zopet našel: preteklo nedeljo je v Borovljah sodeloval pri afenteatru. Pepi, preštej svoje kosti!

Kako se bo izvršilo glasovanje?

(Izveček iz glasovalnega pravilnika.)

1. Kdo ima glasovalno pravico?

Vsak, moški ali ženske, ki je bil 1. dne 1. januarja 1919 star najmanj 20 let in ki je 2. dne 1. januarja 1919 redno (stalno, navadno) bival v plebiscitnem ozemlju, (vse eno ali v pasu A ali B) in ki je 3. ali a) rojen v plebiscitnem ozemlju (A ali B) ali b) ki je najmanj zadnjih sedem let pred 1. januarjem 1919, to se pravi, vsaj od leta 1. januarja 1912 do 1. januarja 1919 redno bival v plebiscitnem ozemlju, četudi mogoče ni bil tu rojen in ni sem pristojen, ali c) ki si je pridobil domovinsko pravico v kakšni občini plebiscitnega ozemlja najmanj pred 1. januarjem 1912 in jo obdržal vsaj do 1. 1. 1919, četudi mogoče ni bil tu rojen in ni tu v času od 1. 1. 1912 do 1. 1. 1919 redno bival. Glasovalno pravico ima torej vsak, ki izpolnjuje tri pogoje in sicer ali 1, 2 in 3 a, ali 1, 2 in 3 b, ali 1, 2 in 3 c.

2. Kdo je izključen od glasovanja?

Vsi slaboumni ali bolni na duhu.

3. V kateri občini boš glasoval?

V tisti, kjer si vpisan. Vpisati pa se moraš dati v tisto občino plebiscitnega ozemlja, kjer si pred 1. 1. 1919 najzadnje vsaj šest mesecev zdržema redno bival. Na primer: nekdo ima glasovalno pravico in je 1. 1. 1919 redno bival v občini Dobrla vas, pa samo zadnja dva meseca pred 1. 1. 1919, prej pa je bival 4 mesece v Globasnici in še prej 8 mesecev v Tinjah, torej je pred 1. 1. 1919 najzadnje bival zdržema najmanj 6 mesecev v Tinjah, zato se vpiše v glasovalni imenik v Tinjah in bo tam glasoval. Razume se, da je mogoče imeti glasovalno pravico samo v enem pasu in samo v eni občini in da bo vsak glasovalec samo enkrat glasoval.

4. Kedaj bo glasovanje in kdo ga vodi?

Glasovanje bo v nedeljo 10. oktobra 1920 od 7. ure zjutraj do 6. ure zvečer. Za izvedbo glasovanja je v vsaki občini občinski glasovalni odbor, ki je podrejen svojemu okrajnemu svetu.

5. Kako se vpišeš v glasovalni imenik?

Idi k občinskemu glasovalnemu odboru in zahtevaj predpisano tiskovino (tiskan list za prijavo). To tiskovino izpolni ali pa ti naj pri tem naš zaupnik pomaga, pripravi tudi če mogoče potrebne listine (krstni list, domovinski list, potrdilo o bivanju). To prijavo lahko pošlješ

ali osebno izročiš občinskemu glasovalnemu odboru v uradnih urah in sicer do najpozneje 15. septembra tega leta. Lahko pa tudi naš zaupnik predloži pri seji glasovalnega odbora skupen seznam naših glasovalcev z vsemi potrebnimi podatki. Če te ta odbor vpiše, dobiš takoj posebno glasovalno izkaznico (osebno ali pa rekomandirano po pošti), če te pa odbor noče vpisati, ti mora pismeno naznaniti vzroke, zakaj te je zavrnil. Nato smeš v določenem času predložiti nadaljne dokaze, da podpreš svojo zahtevo po vpisu. Če te v kljub temu nočejo vpisati, se boš pritožil tekom treh dni na okrajni svet in sicer pismeno, kjer navedeš na kratko vzroke, zakaj da misliš, da imaš glasovalno pravico. To pritožbo ali priziv oddaš občinskemu glasovalnemu odboru, ki jo mora takoj predložiti okrajnemu svetu, kateri nato končno veljavno odloči, ali te mora občinski glasovalni odbor vpisati, (nakar dobiš izkaznico) ali pa ne (o čemer te mora tudi obvestiti).

6. Ali je mogoče koga še po 15. 9. vpisati v imenik?

Vsak, ki še ni vpisan v imenik in trdi, da ima glasovalno pravico, ki pa še ni vložil priziva na okrajni svet, sme pismeno na za to določeni tiskovini zahtevati svoj vpis še v času od 26. do 30. septembra (oba dneva všteti).

7. Kako damo izbrisati one, ki so neupravičeno v imeniku?

Glasovalni imenik bo v času od 26. do 30. septembra javno razgrnjen, da ga lahko vsak vpogleda. V tem času smeš zahtevati, da se izbršejo iz imenika oni, ki po tvojem mnenju nimajo glasovalne pravice. V ta namen vložiš poseben pismen ugovor, v katerem navedeš tekočo številko iz glasovalnega imenika, ime, priimek, pridevek in razloge, zakaj da ta ali oni nima glasovalne pravice.

8. Kedaj je imenik končno veljaven?

Vse v času od 26. do 30. 9. vložene ugovore bo rešil okrajni svet do najpozneje 6. oktobra in te rešitve naznanil do 8. oktobra občinskemu glasovalnemu odboru, ki jih še vpiše v glasovalni imenik, kateri je s tem dnevom končno veljaven in se po 8. 10. ne sme v imeniku nič več spremeniti.

9. Kako se bo glasovalo?

Glasoval bo samo tisti in samo v oni občini, kjer je vpisan v glasovalni imenik. Glasovat mora priti vsak osebno, vsa pooblastila so neveljavna. Glasovanje

se bo vršilo tako le: V nedeljo 10. oktobra vzameš glasovalno izkaznico in greš z njo v glasovalni prostor. Tam jo pokažeš enemu članu glasovalnega odbora in jo oddaš. Če si pa izkaznico izgubil, zadostuje, če se lahko pred to komisijo izkažeš s kakšno drugo listino, da si res tisti, ki je vpisan v imeniku. Nato dobiš en uraden kuvert, z njim greš v posebno sobico (ali kamrigo) ali oddelek, kjer boš popolnoma sam in te ne bo nihče gledal. Tam bodo na mizi v dveh posodah pripravljene naše in nemške glasovnice. Naše glasovnice so bele, nemške pa zelene. Ti vzami belo glasovnico in jo vtakni v kuvert in ga nato zalepi ali zapri. Nato greš iz te sobice zopet v sobo pred glasovalno komisijo in oddaš ta zaprti kuvert, v katerem je naša bela glasovnica, predsedniku komisije, ki jo vrže takoj v za to pripravljeno posodo.

Dnevne vesti.

Cirkus v Velikovcu. Na splošno željo koroških Slovencev priredi cirkus „Gimpelfang“ v nedeljo 5. t. m. v Velikovcu slavnostno predstavo. Slovenci in pametni Nemci, pridite vsi, bo moršpas in granthec, še bolj ko preteklo nedeljo v Grebinju. Gimpelfangerji so si naročili 30 muzikband in 40 ksankserajnu, da jim bodo plozali in prepevali ta žalostni abcnmarš.

Velikovec. Ravnateljstvo cirkusa „Gimpelfang“ nam sporoča, da župnik Pliemischer ne bo mogel nastopiti pri nedeljski predstavi v Velikovcu, ker jih je zadnjič v Grebinju preveč fasav. Tudi puštriška godba ne bo sodelovala, ker so ji razbili 5 instrumentov.

Gorenje. Žensko društvo v Gorenčah priredi v nedeljo, 12. t. m. v Šmiklavžu (gostilna Buchbauer) veselico z igro „Nežka z Bleda“. Okoličani so iskreno vabljeni.

Za delavce. Pri podpisnem vodstvu leže že dalje časa od delavcev še ne dvignjene mezde: Rat 14:46 K, Lepšina 19:96 K, Jezernik 11:48 K, Mišic 29:35 K, Gregorič 56:82 K, Škorjanc 38:32 K, Rac 186:82 K, Fantor 32:32 K. Ako navedeni mezd ne bodo prevzeli o priliki osebno, se naprošajo, da pošljejo vodstvu dopisnico s sedanjim naslovom, nakar se jim zneski nakažejo poštanim potom.

Vodstvo cestne zgradbe Grabštanj—Vetrinj.

Poslano.

Ker se govori, da sem jaz pisal članek v „Korosecu“ iz Prevalj, izjavljam na tem mestu, da nisem bil jaz pisec onega dopisa.

Prevalje, 29. avg. 1920.

Štipko Gruden,
pregl. finančne straže.

Širite povsod „Korošca“!

Zobozdravnik dr. Janežič

ordinira od 1. septembra naprej vsak dan na Bledu, vli'a RikH.

5000 kron se izplača od gozdne uprave grofa Thurna v Pliberku tistemu, kateremu se poseči dognati požigalce parne opekarne v Skrbni vasi, oziroma izslediti talove, ki so ob priliki požara ukradli 40 cm³ širokega in 1 cm³ debelega jermena.

Prodajam 4 prasce, 2 mesca stare. Se oddajo takoj Ignac Kapp, Vinče 6 p. Vetrinj.

Več pridnih, zanesljivih

delavcev

sprejme takoj proti dobri plači.

Koroška gospodarska družba Sinča vas.

Primešaj krmi Mastin!

V smislu odloka deželne vlade za Kranjsko v Ljubljani z dne 18. julija 1899., št. 10.595, ki mi ga je mestni magistrat ljubljanski izporočil dne 28. julija 1899., št. 25.255, smejo dletetično sredstvo Mastin, redilni prašek, za prasiče in za vsako živino, lekarnarij, trgovci, drogistji in kramarji prosto prodajati, Mastin je kot prosti obrtni predmet oglašen. V Ljubljani, dne 3. avgusta 1900., mag. opr. št. 28.561.

Ako Mastina v lekarnah in trgovinah ne dobite, ga naročite po pošti. 5 zavojev Mastina stane K 30:50 poštnine prosto na dom.

Mazilo zoper garje

(naftol-mazilo) uniči pri ljudeh garje, lišaj, srbečico, kožne bolezni in izpuščaj; pri živini uniči garje. Lonček tega mazila velja po pošti 12 K 50 v.

Lekarnar Trnkoci
v Ljubljani (Slovenija) zraven rotovža.

Pozor! Slovenski urar. Pozor!

Naznanjam slavnemu občinstvu otvoritev svoje delavnice za popravlanje ur vsake vrste in sistema. Potrudi se bom, da ustrezem sl. občinstvu hitro in zanesljivo, ter prošim za obisk. Avberšek Gašpar, urar, Velikovec, v Čarfovi hiši.

Proda se fino moško kolo

(Freilauf). Pnevmatika dobra. Cena nizka. Gregor Kanzl, v Molovi kajži na Hrastnici p. Ruda.

Išče se v vsaki občini oseba, ki bi prevzela zbiranje rabljenih poštinih znamk. Ker je zaslužek lahek in po marljivosti precejšen, je ta posel posebno ugoden za invalide. Ponudbe naj se pošljejo takoj na naslov: „Lahek zaslužek“, Velikovec, poštino ležeče.

Prostovoljna dražba

2 oralov (johov) njive, 1 orala travnika, 3 1/2 orala gozda v najlepši rasti in hiše krite, z opeko se bo vršila dne 8. septembra popoldne na Lipovem, hiš. št. 14. Št. Peter pri Velikovcu.

Mariborska eskomptna banka, podružnica Velikovec

Telefon št. 7 (interurban).

Mestni trg št. 141.

Račun pošt. ček. urada SHS v Ljubljani: 11.696.

Centrala Maribor

Podružnica Murska Sobota

sprejema vloge na knjižice in tekoči račun proti najugodnejšemu obrestovanju; dovoljuje vsakovrstne kredite pod najugodnejšimi pogoji; akreditivi na vsa tu- in inozemska mesta.

Podružnica izvršuje vse v bančno stroko spadajoče posle.

Blagajna je odprta od 1/2 9. do 12. ure in od 15. do 16. ure (3. do 4. ure popoldne).

Izvršuje nakazila v tu- in inozemstvo. Kupuje in prodaja devize, valute in vrednostne papirje ter eskomptira trgovske menice. Daje pojasnila vsak čas brezplačno.